

RECU LL DE PREMSA

L'Institut d'Estudis Catalans presenta el segon volum de *La ciència en la història dels Països Catalans*

10 de juliol del 2007

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)

La ciència fa història

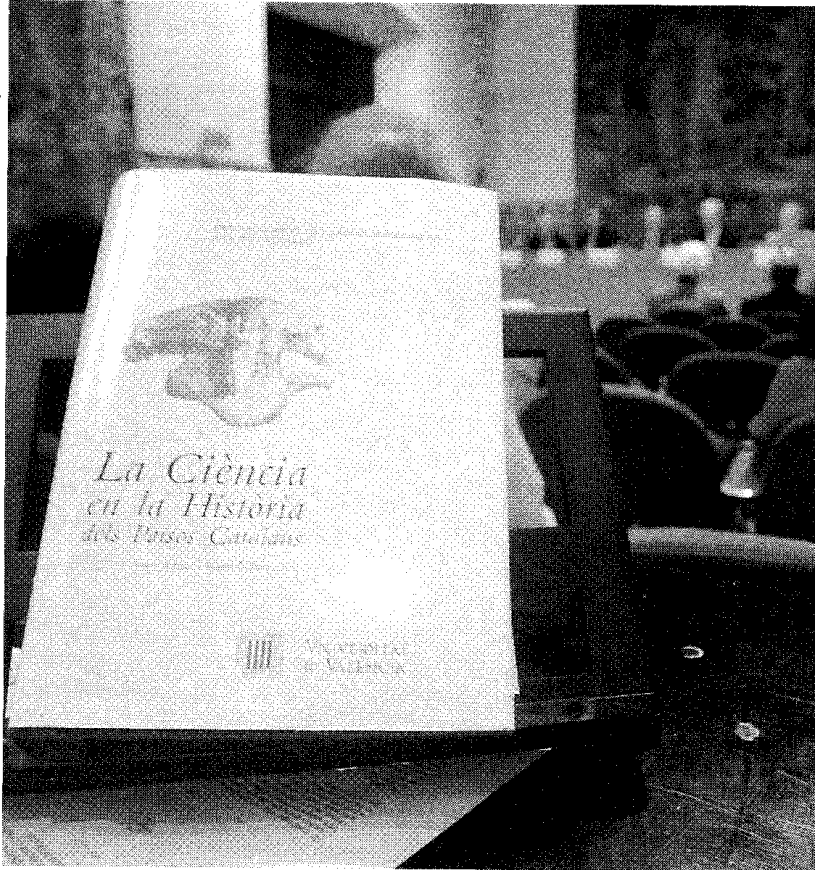
L'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de València publiquen el segon volum de la magna història de la ciència als Països Catalans, que va del Renaixement a la Il·lustració

MANUEL CUYÀS

● Hem d'insistir-hi perquè de vegades s'oblida. L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) no és una entitat només de tipus lingüístic, no és l'equivalent estricta a una acadèmia de la llengua. A l'IEC s'hi estudia la llengua i s'hi elaboren els diccionaris normatius perquè hi té l'estatge la Secció Filològica, però l'IEC està constituït per altres seccions, que no són de lletres sinó de ciències. L'Institut d'Estudis Catalans, fundat ara fa 100 anys, va ser obra d'Enric Prat de la Ribera, un constructor de país que va concloure que el país en construcció havia d'atendre moltes disciplines. La prova del que diem és que l'actual president de la casa és un sociòleg –Salvador Giner, que ha donat un gran impuls a l'entitat–, que abans d'ell l'havia presidida el metge Josep Laporte i que abans de Laporte el càrrec va ser ocupat per Manuel Castellet, un matemàtic de la secció corresponent.

A Manuel Castellet hi havíem d'arribar perquè va ser qui va tenir la idea d'engegar una obra col·lectiva de grans dimensions, *La Ciència en la Història dels Països Catalans*. El primer volum es va subtítular *Dels àrabs al Renaixement* i es va culminar durant la presidència de Laporte. Ara Salvador Giner pot presentar el segon volum: *Del naixement de la ciència moderna a la il·lustració*.

L'edició, fruit de la col·laboració de l'IEC i la Universitat de València, ha anat a càrrec de Joan Vernet i Ramon Parés, que han congregat els següents redactors: Víctor Navarro, Josep M. López Piñero, Vicent L. Salabert, E. Tormo, Josep Chabàs, Eduard Recasens, Josep M. Camarasa, Manuel García Doncel, Àlvar Martínez Vidal, Agustí Nieto-Galan, José Pardo, Agustí Camós, C. Sendra, Carles Puig, Pere Grapí, Alfons Zarzoso, Horacio Capel i Antoni Roca i Rosell. La primera part del volum, grandios volum de 774 pàgines, es titula *El Renaixement als Països Catalans* i inclou capítols com ara *La impremta i la comunicació dels sabers i les tècniques, La filosofia natural, El conreu de les disciplines matemàtiques, L'astronomia i les seves aplicacions, El saber mèdic i L'alquímia i el paracelsisme*. La segona part, amb el títol de *La revolució científica*, conté, entre al-

El llibre i l'acte de presentació fet dimarts a l'IEC, amb la presidència al fons. / ANDREU PUIG

Les branques de la cultura

El segon volum de *La Ciència en la Història dels Països Catalans* es va presentar ahir a la seu de l'IEC, «l'Acadèmia de Ciències i Humanitats», com el va qualificar el seu president, Salvador Giner. Van parlar Ramon Parés, un dels dos directors de l'obra, Esteban Morcillo, vicerector de la Universitat de València, i el col·laborador del volum Antoni Roca. Víctor Navarro, també col·laborador del llibre i professor de la Universitat valenciana, va pronunciar la conferència magistral. Va afirmar que tot i que l'època estudiada coincideix amb la decadència política dels països de parla catalana, res no va impedir que entre els segles

XVI i XVII la ciència en aquests territoris fes avenços tant per influència estrangera com de les guerres i expansions geogràfiques. Les guerres volen metges, enginyers de ponts, camins i fortaleses i la conquesta d'Amèrica van fer millorar la nàutica, la cartografia i els aparells òptics i de precisió.

El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, va tancar l'acte reconeixent que la cultura convencional està en crisi i que aquesta branca de la mateixa cultura que és la ciència pot fer aportacions per millorar-la. Es va oblidar de dir que el seu departament fa temps que treballa en aquest sentit a través del KRTU, que dirigeix Vicenç Altaïó.

tres capítols, *El cultiu de les disciplines físicomatemàtiques als anys centrals del segle XVIII i El moviment «novator» de les ciències físicomatemàtiques*. La tercera part se centra en la Il·lustració i parla de *La botànica i els sabers naturalístics i agrònomicos, La química:*

de les tradicions artesanes a l'assimilació de les noves tecnologies. L'Acadèmia de Matemàtiques de Barcelona i els enginyers militars a Catalunya i, per acabar, Ciència, Il·lustració i revolució industrial.

La industrialització encetarà el tercer i darrer volum en pre-

paració d'aquesta magna obra que es tancarà en els anys quaranta del segle passat, un cop acabada la Guerra Civil.

Com diuen els directors de l'edició, aquest segon volum «recorre uns segles crucials per al desenvolupament de la ciència tal com l'entemem avui; a les

“

La innegable millora de la cirurgia catalana de la Il·lustració no fou el producte de l'existència d'una clientela més exigent, sinó més aviat el resultat de la coincidència dels interessos professionals dels cirurgians en pugna oberta amb el col·lectiu format pels metges, amb la política centralista i uniformadora dels Borbons espanyols, que pretenia l'homogeneïtzació de l'Estat sota l'autoritat reial. Així fou com la cirurgia, en l'Espanya del segle XVIII, esdevingué una autèntica professió d'estat, paral·lel al desenvolupament de la maquinària bèl·lica.

”

nostres terres van ser uns temps d'alts i baixos: uns inicis brillants i prometedors, sobretot a València, al segle XVI, seguits de l'esllanguiment d'una gran part del segle XVII i de la difícil represa dels «novators» cap a la fi d'aquella centúria i els primers anys de la següent, especialment brillants a Barcelona durant el regnat de Carles d'Habsburg, que fa de la ciutat la seva cort durant els primers anys de la guerra de Successió.» Història de la ciència catalana, doncs, i història de Catalunya.

L'obra ha estat subvencionada, val la pena consignar-ho, per Caixa de Balears, «Sa Nostra», Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM) i Fundació Caixa Sabadell.

► LA CIÈNCIA EN LA HISTÒRIA DELS PAÏSOS CATALANS. VOLUM II
Joan Vernet i Ramon Parés, directors.
Institut d'Estudis Catalans i Universitat de València, 2007
774 planes, 50 euros

Surt el 2n volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

Redacció
BARCELONA

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la Universitat de València (UV) acaben d'editar el segon volum de *La ciència en la història dels Països Catalans*, dirigida per Joan Vernet i Ramon Parés. Aquest segon tom porta com a subtítol *Del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració*.

En la presentació del voluminós llibre a Barcelona, el conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Manuel Tresserras, va lloar la col·laboració entre l'IEC i la Universitat de València en un projecte editorial tan ambiciós com aquesta història de la ciència dels Països Catalans. "La cooperació de la UV i l'IEC agrupa el conjunt del territori de la nació", va remarcar el conseller. ■

Es publica el segon volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

Dirigit per Joan Vernet i Ramon Parés, és coeditat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de València

S'ha presentat el segon volum de 'La Ciència en la Història dels Països Catalans', que relata l'època 'Del renaixement de la ciència moderna a la il·lustració'. Coeditat pel IEC i la UV, aquesta vasta obra vol cobrir l'evolució de la història de la ciència i la tècnica en els territoris de llengua catalana, des del segle X fins a l'actualitat. El projecte, que es va iniciar fa deu anys, és dirigit per l'arabista Joan Vernet i el microbiòleg Ramon Parés.

El primer volum, 'Dels àrabs al Renaixement', va aparèixer l'any 2005, i el tercer i últim, en curs de realització, tractarà 'De l'inici de la Industrialització a l'època actual'.

'Del renaixement de la ciència moderna a la il·lustració' glossa al llarg de 774 pàgines un període crucial per al desenvolupament de la ciència. Segons que explica Josep M. Camarasa, membre del consell editor: 'Entre el segle XV i el XVIII, i en el marc d'un conjunt de transformacions econòmiques, socials, culturals i polítiques profundes, hi va haver a Europa l'anomenada 'revolució científica', punt de partida de la ciència moderna. A les nostres terres aquests són uns temps amb alts i baixos: uns inicis brillants i prometedors, sobretot a València, al segle XVI, seguits de l'esllanguiment d'una gran part del segle XVII i de la difícil represa dels 'novadors' cap a la fi d'aquella centúria i els primers anys de la següent, especialment brillants a Barcelona durant el regnat de Carles d'Habsburg, que fa de la ciutat la seva cort durant els primers anys de la Guerra de Successió. Finalment, un segle XVIII en el qual s'assoleixen fites ben estimables en molts camps i alguns dels nostres científics i tècnics s'incorporen a les principals xarxes de comunicació científica i d'innovació tecnològica del seu temps.'

Són els segles del desenvolupament de la impremta, època en què les ciutats dels Països Catalans concentraven gairebé el 48% de totes les edicions científico-tècniques d'Europa.

En 'La Ciència en la Història dels Països Catalans' hi participen una cinquantena d'especialistes. L'objectiu és cobrir un buit que existia en aquest terreny i aportar una obra de referència per als especialistes i els interessats en aprofundir en aquests aspectes de la història social. El segon volum ja és a la venda amb un preu de 50 euros.

12 juliol 2007

Una notícia de VilaWeb.com

Edició GENERAL

Enllaç permanent: http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=2476471

"Los 'Països Catalans' son el conjunto de la nación"

Tresserras, con Carod-Rovira, en el Parlamento catalán.

Tresserras, con Carod-Rovira, en el Parlamento catalán. El consejero de Cultura y Medios de comunicación de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras, calificó la obra *La ciencia en la historia de los Països Catalans*, coeditada por el Institut d'Estudis Catalans (IEC) y la Universitat de València, como "una espléndida colaboración de la Universitat de València y el IEC, nuestra academia nacional en el más amplio sentido de la palabra, que agrupa al conjunto del territorio de la nación". El acto de presentación del segundo volumen de la obra se realizó en la sede del IEC, en Barcelona. El consejero calificó la obra como un "proyecto exitoso, que combina la compilación y el trabajo de síntesis de conocimientos acumulados por los especialistas con los avances de la investigación".

La colaboración entre la Universitat de València y el IEC fue destacada también por Esteban Morcillo, vicerrector de investigación y política científica de la Universitat de València y representante del rector en el acto académico. Morcillo se refirió al IEC como la institución "en la que los miembros de la Universitat de València nos sentimos como en nuestra casa", y aprovechó la ocasión y la celebración este año del centenario del IEC para desear "una larga vida a este Instituto, para que pueda proseguir su excelente tarea cultural y científica".

SEGONS EL CONSELLER TRESSERRAS

"Els Països Catalans són el conjunt de la nació"

Tresserras i Carod, al Parlament

El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat, Joan Manuel Tresserras, va qualificar La ciència en la història dels Països Catalans, la coedició per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la Universitat de València, com "una esplèndida col·laboració de la Universitat de València i l'IEC, la nostra acadèmia nacional en el més ple sentit de la paraula, que ens agrupa el conjunt del territori de la nació". L'acte de presentació del segon volum de l'obra es va dur a terme a la seu de l'IEC, a Barcelona. El conseller va qualificar l'obra com un "projecte reeixit que combina la compilació i el treball de síntesi de coneixements acumulats pels especialistes amb els avenços de la recerca».

La col·laboració entre la Universitat de València i l'IEC va ser destacada també per Esteban Morcillo, vicerector d'Investigació i Política Científica de la UV i representant del rector en l'acte acadèmic. Morcillo va referir-se a l'IEC com la institució "en què els membres de la Universitat de València ens sentim a casa nostra» i va aprofitar l'ocasió i celebració enguany del centenari de l'IEC per desitjar «una llarga vida a aquest Institut perquè pugui continuar la seua excel·lent tasca cultural i científica".

CIÈNCIA

Nou volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la Universitat de València (UV) han publicat el segon volum de la trilogia *La ciència en la història dels Països Catalans*, que recorre els segles que van des del naixement de la ciència moderna fins a la Il·lustració. El volum, dirigit per l'arabista Joan Vernet i el microbiòleg Ramon Parés, fa un repàs d'un període crucial per al desenvolupament de la ciència que registra un balanç de llums i ombres en els territoris de parla catalana.

.....

Agenda i serveis

Catalunya Presentació del segon volum de l'obra *La ciència en la història dels Països Catalans*, dirigida per **Ramon Parés**. Hi intervindran **Salvador Giner, Antoni Roca, Albert Martínez Olmo, Esteban Morcillo, Víctor Navarro**. Clausura l'acte **Joan Manuel Tresserras**. IEC. Carme, 47. A les 19.00 hores.

Catalunya Presentació del segon volum de l'obra *La ciència en la història dels Països Catalans*, dirigida per **Ramon Parés**. Hi intervindran **Salvador Giner, Antoni Roca, Albert Martínez Olmo, Esteban Morcillo, Víctor Navarro**. Clausura l'acte **Joan Manuel Tresserras**. IEC. Carme, 47. A les 19.00 hores.

La ciència en la història dels Països Catalans. Presentación del segundo volumen de esta obra coeditada por el IEC y la Universitat de València.
IEC, Carme, 47 (19.00 horas).

La ciència en la Història dels Països Catalans (vol.II) Joan Vernet, Ramon Parés, dirs.

Un recorregut per les relacions entre la ciència, la tecnologia i la societat catalana a l'època Moderna. Aquest segon volum d'una ambiciosa obra, aporta una nova mirada sobre les institucions i els protagonistes, les idees rebudes i les innovacions, d'un àmbit del coneixement i l'activitat socials central per a la comprensió de la modernització dels Països Catalans.
<http://piv.vic.es>

**Publicacions
de la Universitat
de València**

*La Ciència
en la Història
dels Països Catalans*

80 1200

La Universitat de València i l'IEC treuen «La ciència en la història dels Països Catalans»

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) acollirà el pròxim dimarts a la tarda la presentació del segon volum de La ciència en la història dels Països Catalans, que recorre els segles que van del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració. Es tracta d'un període «crucial» per al desenvolupament de la ciència, segons els seus autors, si bé als territoris de llengua i cultura catalanes va avançar amb alts i baixos.

L'objectiu d'aquesta obra, que es completarà amb un tercer volum, és el de cobrir el buit que hi havia en la història de la ciència i de la tècnica dintre de la bibliografia catalana i aportar una obra de referència per als especialistes i els interessats en aprofundir en aquest aspecte de la història social.

L'obra, coeditada per l'IEC i la Universitat de València i dirigida per l'arabista Joan Vernet i el microbiòleg Ramon Parés, ambdós membres de l'acadèmia catalana, és part d'un projecte amb tres volums que va començar fa deu anys amb l'impuls de l'IEC i la publicació del primer volum, sota el títol Dels àrabs al Renaixement l'any 2005.

Tres mil exemplars

La ciència en la història dels Països Catalans, II: Del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració tindrà un tiratge de mil exemplars, el mateix que el primer volum, i consta de 774 pàgines. L'obra està estructurada en tres parts: el Renaixement, la Revolució Científica i la Il·lustració, amb estudis d'autor dedicats a l'evolució dels diferents àmbits i amb gravats i documents de cada època. Tot aquells interessats podran adquirir-ne un exemplar al preu de cinquanta euros.

L'IEC i la Universitat de València publiquen el segon volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

Barcelona.- L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) acollirà el pròxim dimarts a la tarda la presentació del segon volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans', que recorre els segles que van del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració. Es tracta d'un període 'crucial' per al desenvolupament de la ciència, segons els seus autors, si bé als territoris de llengua i cultura catalanes va avançar amb alts i baixos. L'objectiu d'aquesta obra, que es completarà amb un tercer volum, és el de cobrir el buit que hi havia en la història de la ciència i de la tècnica dintre de la bibliografia catalana i aportar una obra de referència per als especialistes i els interessats en aprofundir en aquest aspecte de la història social.

L'obra, coeditada per l'IEC i la Universitat de València i dirigida per l'arabista Joan Vernet i el microbiòleg Ramon Parés, ambdós membres de l'acadèmia catalana, és part d'un projecte amb tres volums que va començar fa deu anys amb l'impuls de l'IEC i la publicació del primer volum, sota el títol 'Dels àrabs al Renaixement' l'any 2005.

'La ciència en la història dels Països Catalans, II: Del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració' tindrà un tiratge de mil exemplars, el mateix que el primer volum, i consta de 774 pàgines. L'obra està estructurada en tres parts: el Renaixement, la Revolució Científica i la Il·lustració, amb estudis d'autor dedicats a l'evolució dels diferents àmbits i amb gravats i documents de cada època. Tot aquells interessats podran adquirir-ne un exemplar al preu de 50 euros.

La primera part, que aborda el Renaixement, tracta de la implantació de les noves concepcions epistemològiques i metodològiques en l'àmbit de la ciència i de la tècnica, el context social i polític i un aspecte clau com va ser el desenvolupament de la impremta, amb detalls com ara que

les ciutats dels Països Catalans van concentrar el 47,8% de les edicions científicotècniques d'Europa.

L'estudi del XVII, el segle de la revolució científica, posa de relleu la profunda decadència de l'activitat científica als Països Catalans, en paral·lel a la intensa crisi política, social i econòmica dels territoris hispànics. Malgrat tot, es van registrar avenços en les disciplines físicomatemàtiques, en la medicina i en els sabers químics i biològics afins, cap a finals de segle, sobretot al voltant dels coneguts com els 'novators valencians'.

Durant la Il·lustració, objecte d'anàlisi en la tercera part del llibre, es creen noves institucions científiques i docents, i nombrosos científics de les terres catalanes col·laboren en projectes amb científics d'altres països. Gran part de les disciplines, com ara la botànica, l'astronomia, la química o les matemàtiques van rebre un impuls determinant en aquesta època. Aquesta tercera part inclou també un estudi sobre les relacions entre ciència i revolució industrial durant el segle XVIII a Catalunya.

Objectiu de l'obra

L'obra completa vol cobrir l'evolució de la història de la ciència i la tècnica en els territoris de llengua catalana, des del segle X fins a l'època actual, que es tractarà en el tercer volum titulat 'De l'inici de la Industrialització a l'època actual', que actualment es troba en curs de realització.

L'abast del projecte ha estat possible gràcies a la participació d'una cinquantena d'especialistes procedents de tots els Països Catalans. L'objectiu és cobrir el buit que existia en la història de la ciència i de la tècnica dintre de la bibliografia catalana i aportar una obra de referència per als especialistes i els interessats en aprofundir en aquest aspecte de la història social.

El projecte compta amb un consell editor format per Josep Maria Camarasa, biòleg i assessor científic de l'IEC; Víctor Navarro, catedràtic d'Història de la Ciència de la Universitat

de València; Antoni Roca i Rosell, físic i president de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, filial de l'IEC; Vicent Ll. Salavert, de la Universitat de València, i Julio Samsó, de la Universitat de Barcelona.

La relació d'autors es complementa amb la participació dels metges i especialistes en història de la medicina i de la ciència, José María López Piñero i Àlvar Martínez Vidal, els físics Josep Chabàs, Carles Puig Pla i Manuel García Doncel, el matemàtic Eduard Recasens Gallart, els historiadors José Pardo Tomás i Alfons Zarzoso, els biòlegs Agustí Camós Cabeceran i Cristina Sendra, el químic Pere Grapí Vilumara, l'enginyer químic Agustí Nieto-Galan i el filòsof Horacio Capel Sáez.

L'obra va iniciar-se per impuls del llavors president de l'IEC Manuel Castellet, a finals del 1997, i va ser el president Josep Laporte, que en va recollir el testimoni i en va fer possible la seva realització. La publicació ha comptat amb la col·laboració de Caixa de Balears 'Sa Nostra', Caja de Ahorros del Mediterráneo 'CAM' i la Fundació Caixa Sabadell.

La presentació del segon volum, que es farà a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, estarà presidida per Salvador Giner, president de l'acadèmia catalana, i hi intervindran Ramon Parés, Antoni Roca, Albert Martínez Olmo, d'Obra Social Caixa Sabadell, Esteban Morcillo, vicerector d'Investigació i Política Científica de la Universitat de València, i Víctor Navarro. El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, clourà l'acte.

Publiquen el segon volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

BARCELONA, 9 de juliol (EUROPA PRESS)

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la Universitat de València han publicat el segon volum de la trilogia 'La ciència en la història dels Països Catalans', que recorre els segles que van des del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració.

Aquest volum, dirigit per l'arabista Joan Vernet i el microbiòleg Ramon Parés, repassa un període crucial per al desenvolupament de la ciència i que als territoris de llengua i cultura catalanes registra un balanç de llums i ombres.

La ciència va tenir uns inicis brillants, al segle XVI sobretot a València, una reculada al segle XVII i un rebrot a finals d'aquest segle i el següent, molt notable a la Barcelona que acull la cort de Carles d'Habsburg.

'La ciència en la història dels Països Catalans, II: Del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració', amb una tirada de 1.000 exemplars, consta de 774 pàgines i està estructurat en tres parts que fan referència al Renaixement, la Revolució Científica i la Il·lustració, amb estudis d'autor dedicats a l'evolució dels diferents àmbits i amb gravats i documents de cada època.

La primera part, que aborda el Renaixement, tracta la implantació de les noves concepcions epistemològiques i metodològiques en l'àmbit de la ciència i de la tècnica, el context social i polític i el desenvolupament de la impremta, amb detalls com que les ciutats de parla catalana van concentrar el 47,83% de les edicions científicotècniques d'Europa.

L'estudi del segle XVII, el de la Revolució Científica, destaca la profunda decadència de l'activitat científica en els Països Catalans, en paral·lel a la intensa crisi política, social i econòmica dels territoris hispànics. Malgrat això, es

van registrar avenços en les disciplines fisicomatemàtiques, medicina i els sabers químics i biològics.

Durant la Il·lustració, objecte d'anàlisi en la tercera part del llibre, es van crear noves institucions científiques i docents i es van produir col·laboracions entre científics catalans i d'altres països. Disciplines com ara la botànica, l'astronomia o les matemàtiques van rebre un impuls determinant en aquesta època. Aquesta part inclou també un estudi sobre les relacions entre ciència i revolució industrial durant el segle XVIII a Catalunya.

L'objectiu de 'La ciència en la història dels Països Catalans' és cobrir l'evolució de la història de la ciència i la tècnica als territoris de parla catalana des del segle X fins a l'actualitat, en què col·laboren una cinquantena d'especialistes.

L'obra es va iniciar per impuls de l'aleshores president de l'IEC Manuel Castellet a finals de 1997, i va ser Josep Laporte qui va desplegar-ne l'execució. El primer volum, 'Dels àrabs al Renaixement', va aparèixer el 2005, i el tercer, 'De l'inici de la Industrialització a l'època actual', està en preparació.

La presentació acadèmica del segon volum tindrà lloc demà a la seu de l'IEC amb la presència del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, i el president de la institució, Salvador Giner.

Publican el segundo volumen de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

El Institut d'Estudis Catalans (IEC) y la Universitat de València han publicado el segundo volumen de la trilogía 'La ciència en la història dels Països Catalans', que recorre los siglos que van desde el nacimiento de la ciencia moderna a la Ilustración.

Este volumen, dirigido por el arabista Joan Vernet y el microbiólogo Ramon Parés, repasa un periodo crucial para el desarrollo de la ciencia y que en los territorios de lengua y cultura catalanas registra un balance de luces y sombras.

La ciencia tuvo unos inicios brillantes, en el siglo XVI sobre todo en Valencia, un retroceso en el siglo XVII y un rebrote a finales de este siglo y el siguiente, muy notable en la Barcelona que acoge la corte de Carlos de Habsburgo.

'La ciència en la història dels Països Catalans, II: Del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració', con una tirada de 1.000 ejemplares, consta de 774 páginas y está estructurado en tres partes que hacen referencia al Renacimiento, la Revolución Científica y la Ilustración, con estudios de autor dedicados a la evolución de los diferentes ámbitos y con grabados y documentos de cada época.

La primera parte, que aborda el Renacimiento, trata la implantación de las nuevas concepciones epistemológicas y metodológicas en el ámbito de la ciencia y de la técnica, el contexto social y político y el desarrollo de la imprenta, con detalles como que las ciudades de habla catalana concentraron el 47,83% de las ediciones científicotécnicas de Europa.

El estudio del siglo XVII, el de la revolución científica, pone de relieve la profunda decadencia de la actividad científica en los Països Catalans, en paralelo a la intensa crisis política, social y económica de los territorios hispánicos. Pese a ello, se registraron avances en la disciplinas fisicomatemáticas, medicina y los saberes químicos y biológicos.

Durante la Ilustración, objeto de análisis en la tercera parte del libro, se crearon nuevas instituciones científicas y docentes y se produjeron colaboraciones entre científicos catalanes y de otros países. Disciplinas como la botánica, la astronomía o las matemáticas recibieron un impulso determinante en esta época. Esta parte incluye también un estudio sobre las relaciones entre ciencia y revolución industrial durante el siglo XVIII en Catalunya.

El objetivo de 'La ciència en la història dels Països Catalans' es cubrir la evolución de la historia de la ciencia y la técnica en los territorios de habla catalana desde el siglo X hasta la actualidad, en el que colaboran una cincuentena de especialistas.

La obra se inició por impulso del entonces presidente del IEC Manuel Castellet a finales de 1997, y fue Josep Laporte quien desplegó su ejecución. El primer volumen, 'Dels àrabs al Renaixement', apareció en 2005, y el tercero, 'De l'inici de la Industrialització a l'època actual', está en preparación.

La presentación académica del segundo volumen tendrá lugar mañana en la sede del IEC con la presencia del conseller de Cultura y Medios de Comunicación, Joan Manuel Tresserras, y el presidente de la institución, Salvador Giner.

Publiquen el segon volum de 'La ciència en la història dels Països Catalans'

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la Universitat de València han publicat el segon volum de la trilogia 'La ciència en la història dels Països Catalans', que recorre els segles que van des del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració.

Aquest volum, dirigit per l'arabista Joan Vernet i el microbiòleg Ramon Parés, repassa un període crucial per al desenvolupament de la ciència i que als territoris de llengua i cultura catalanes registra un balanç de llums i ombres.

La ciència va tenir uns inicis brillants, al segle XVI sobretot a València, una reculada al segle XVII i un rebrot a finals d'aquest segle i el següent, molt notable a la Barcelona que acull la cort de Carles d'Habsburg.

'La ciència en la història dels Països Catalans, II: Del naixement de la ciència moderna a la Il·lustració', amb una tirada de 1.000 exemplars, consta de 774 pàgines i està estructurat en tres parts que fan referència al Renaixement, la Revolució Científica i la Il·lustració, amb estudis d'autor dedicats a l'evolució dels diferents àmbits i amb gravats i documents de cada època.

La primera part, que aborda el Renaixement, tracta la implantació de les noves concepcions epistemològiques i metodològiques en l'àmbit de la ciència i de la tècnica, el context social i polític i el desenvolupament de la impremta, amb detalls com que les ciutats de parla catalana van concentrar el 47,83% de les edicions científicotècniques d'Europa.

L'estudi del segle XVII, el de la Revolució Científica, destaca la profunda decadència de l'activitat científica en els Països Catalans, en paral·lel a la intensa crisi política, social i econòmica dels territoris hispànics. Malgrat això, es van registrar avenços en les disciplines fisicomatemàtiques, medicina i els sabers químics i biològics.

Durant la Il·lustració, objecte d'anàlisi en la tercera part del llibre, es van crear noves institucions científiques i docents i es van produir col·laboracions entre científics catalans i d'altres països. Disciplines com ara la botànica, l'astronomia o les matemàtiques van rebre un impuls determinant en aquesta època. Aquesta part inclou també un estudi sobre les relacions entre ciència i revolució industrial durant el segle XVIII a Catalunya.

L'objectiu de 'La ciència en la història dels Països Catalans' és cobrir l'evolució de la història de la ciència i la tècnica als territoris de parla catalana des del segle X fins a l'actualitat, en què col·laboren una cinquantena d'especialistes.

L'obra es va iniciar per impuls de l'aleshores president de l'IEC Manuel Castellet a finals de 1997, i va ser Josep Laporte qui va desplegar-ne l'execució. El primer volum, 'Dels àrabs al Renaixement', va aparèixer el 2005, i el tercer, 'De l'inici de la Industrialització a l'època actual', està en preparació.

La presentació acadèmica del segon volum tindrà lloc demà a la seu de l'IEC amb la presència del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, i el president de la institució, Salvador Giner.[FIN]

LA CIÈNCIA EN LA HISTÒRIA DELS PAÏ- SOS CATALANS (VOL. II). DEL NAIXEMENT DE LA CIÈNCIA MODERNA A LA IL·LUSTRACIÓ

Autor: Joan Vernet i Ramon Parés, dirs.

Preu: 50 euros

Un recorregut per les relacions entre ciència, tecnologia i societat catalana a l'època moderna. Aquest segon volum aporta una nova mirada sobre les institucions i els protagonistes, les idees rebudes i les innovacions, d'un àmbit del coneixement central per a la comprensió de la modernització dels Països Catalans. La ciència i la tècnica sempre han ocupat un lloc en la història de tots els pobles, com la religió, la literatura o les belles arts. Sempre comprèn una part d'allò que va

passant cada dia en una mateixa societat i contribueix, poc o molt, a la seua configuració. *La Ciència en la Història dels Països Catalans* descriu el lloc de la ciència i de la tècnica pel que fa als pobles d'aquest àmbit, des del segle X als nostres dies, i aporta una perspectiva sorprenent, en molts casos inèdita. Es tracta d'una edició extensa i rigorosa que només podia fer-se amb la col·laboració d'un gran nombre d'historiadors de la ciència especialitzats en aquest tema, arabistes, medievalistes i historiadors dels temps modern i contemporani.